

Bruksela, 15 września 2025 r.
(OR. en)

12800/25

RECH 384

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: *Przygotowania do posiedzenia Rady (ds. Konkurencyjności (Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Badań i Przestrzeni Kosmicznej)) 29–30 września 2025 r.*

Pakiet „Horyzont Europa”: program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2028–2034)

a) program ramowy – zasady uczestnictwa i upowszechniania

b) program szczegółowy wdrażający program „Horyzont Europa”

– Debata orientacyjna

Delegacje otrzymują w załączeniu notę prezydencji pt. „**Unijne badania naukowe i innowacje na rzecz podwójnego zastosowania, bezpieczeństwa i obrony**” z myślą o debacie orientacyjnej, która odbędzie się na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności 30 września 2025 r.

**UNIJNE BADANIA NAUKOWE I INNOWACJE NA RZECZ PODWÓJNEGO
ZASTOSOWANIA, BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY**

Badania naukowe i innowacje odgrywają coraz ważniejszą rolę w kształtowaniu przyszłości Europy. Obecna sytuacja geopolityczna nasiliła potrzebę szybkiego rozwijania badań naukowych i innowacji w dziedzinie podwójnego zastosowania i potencjalnie koncentrujących się na zastosowaniach obronnych. W kontekście rosnących zagrożeń i nowych wyzwań geopolitycznych Europa musi być zdolna do działania. Zgodnie z podejściem przyjętym przez inne podmioty globalne Europa musi uwolnić pełny potencjał badań naukowych i innowacji, a także zbadać sposoby wykorzystywania synergii między badaniami i innowacjami cywilnymi i obronnymi.

Wniosek dotyczący kolejnego programu „Horyzont Europa”, przyjęty przez Komisję Europejską 16 lipca, umożliwi finansowanie projektów w dziedzinie podwójnego zastosowania, ze szczególnym uwzględnieniem zastosowań obronnych w ramach programu „Akcelerator” Europejskiej Rady ds. Innowacji. Jest to – z zastrzeżeniem dalszej analizy wniosku – zmiana zakresu stosowania w porównaniu z obecnym programem ramowym.

Wniosek wydaje się zgodny z zaleceniem zawartym w sprawozdaniu grupy wysokiego szczebla pod przewodnictwem Manuela Heitora pt. „Align, Act, Accelerate. Research, Technology and Innovation to boost European Competitiveness” [Dostosuj, działaj, przyspiesz: badania, technologie i innowacje na rzecz zwiększenia konkurencyjności europejskiej] z września 2024 r. Ostateczne zalecenie zawarte w sprawozdaniu dotyczyło potrzeby „przyjęcia podwójnego zastosowania jako nieuniknionego poprzez wykorzystanie obu sposobów podwójnego zastosowania”.

Grupa wysokiego szczebla stwierdziła, że „stosowanie się do ścisłej dychotomii między podwójnym zastosowaniem a badaniami cywilnymi nie jest idealnym rozwiązaniem i nie powinno być wykorzystywane jako kryterium różnicowania w kontekście europejskim”. W sprawozdaniu wskazano dwa główne uzasadnienia tego stwierdzenia. Po pierwsze, „biorąc pod uwagę wszechobecny charakter wielu nowych technologii, prawie wszystkie badania naukowe, rozwój i innowacje z definicji dotyczą »podwójnego zastosowania« (np. internet, sztuczna inteligencja, telefony komórkowe, drony, roboty)”. Po drugie, „biorąc pod uwagę niemal wszechobecne i kompleksowe wymogi nowoczesnych sił zbrojnych, prawie każda dziedzina badawcza dotyczy, z definicji, »podwójnego zastosowania« (np. zdrowie, żywienie, wydajność człowieka)”.

Grupa wysokiego szczebla uznała także, że z finansowego punktu widzenia „korzyści gospodarcze wynikające ze zmniejszenia krajowych wydatków wojskowych należą do przeszłości. Wyzwaniem dla europejskich badań naukowych, rozwoju i innowacji jest osiągnięcie nowych korzyści innowacyjnych w związku z nieuniknionym wzrostem wydatków wojskowych”.

Umożliwienie realizacji projektów w dziedzinie podwójnego zastosowania i potencjalnie koncentrujących się na zastosowaniach obronnych w programie ramowym jest delikatną kwestią. Propozycja włączenia podwójnego zastosowania i projektów koncentrujących się na zastosowaniach obronnych do kolejnego programu „Horyzont Europa” wymaga zatem dogłębnego rozważenia pod kątem np. oddziaływania, nowych zainteresowanych stron zaangażowanych w projekty, przetwarzania danych wrażliwych, współpracy z państwami trzecimi i aspektów bezpieczeństwa.

W tym kontekście ministrowie ds. badań naukowych proszeni są o przedstawienie swoich poglądów dotyczących następujących głównych zagadnień:

1. Jakie możliwości dostrzegają Państwo w tym nowym podejściu do dalszego wzmocnienia i zwiększania europejskiej konkurencyjności i odporności?
2. Jakie konkretne wrażliwe kwestie należy wziąć pod uwagę przy opracowywaniu programu ramowego?
3. W jaki sposób – w ramach kolejnego programu „Horyzont Europa” – należy wspierać projekty w dziedzinie podwójnego zastosowania i projekty koncentrujące się na zastosowaniach obronnych?
